

Aan het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer

T.a.v. 5.1.2.e

John F. Kennedylaan 2

5612 AB EINDHOVEN

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Bestuurlijke reactie op uw bestuurlijke conceptrapport Drinkwater

Datum

2 juli 2024

Ons kenmerk

C2336933/5943014

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

5.1.2.e

Telefoon

(5.1.2.e)

Email

5.1.2.e@brabant.nl

Bijlage(n)

-

Geacht bestuur,

Wij hebben met veel interesse kennisgenomen van uw rapport. Wij hebben veel waardering voor uw doorwrochte analyse van de drinkwatervoorziening in Brabant. Uw rapport gaat in detail in op het provinciale drinkwaterbeleid, de rolopvatting van de provincie in de drinkwatervoorziening, de informatievoorziening aan PS over onder andere de voortgang aan de hand van toestandsindicatoren en de feitelijke situatie van onttrekkingen en vergunningen. Het rapport is waardevol omdat het een goed totaalbeeld geeft van de drinkwatervoorziening in Brabant en het complexe speelveld waarin we opereren.

Wij danken u voor uw aanbevelingen en doen daar graag ons voordeel mee. Met sommige aanbevelingen kunnen wij gelijk aan de slag en is snel resultaat te boeken. Bijvoorbeeld met het op orde brengen van de interne administratie van vergunningen en het beter vindbaar maken van de vergunningen voor externen. Voor andere aanbevelingen hebben wij andere partijen nodig, zoals u ook constateert. Wij zullen, op uw aangeven, de mogelijkheden benutten om onze regierol steviger in te zetten.

U geeft als eerste hoofdpunt aan dat de situatie rond drinkwater in Noord-Brabant zodanig urgent is dat de leveringszekerheid op zowel de korte als lange termijn in het geding kan komen. Wij willen dit graag nuanceren.

Leveringszekerheid geldt voor huishoudelijk gebruik bij huishoudens en bedrijven. Een aanzienlijk deel, naar laatste inzichten 15 à 25%, van het drinkwater wordt aan bedrijven geleverd voor bedrijfsmatige toepassingen. Hiervoor geldt de leveringszekerheid niet. Strikt genomen is de leveringszekerheid dus niet in het geding. Dat neemt niet weg dat het uitermate vervelend is als de drinkwatermaatschappijen niet aan hun contractuele verplichtingen jegens bedrijven kunnen voldoen en dat bedrijven gehinderd worden in hun bedrijfsvoering.

Wij onderschrijven uw tweede hoofdpunt dat er spanning is tussen de vereisten vanuit de zorg voor voldoende drinkwater en de vereisten vanuit de Kaderrichtlijn Water en de Wet Natuurbescherming. We delen uw verwachting dat dit tot juridische procedures kan leiden. We zien hierin een aansporing van onze werkwijze om vanaf het begin zeer zorgvuldig onze standpunten te onderbouwen, zo nodig met onderzoek (zie bijvoorbeeld de recente uitspraak in de zaak rond de beregeningsputten in de Peel). Ook geven wij invulling aan uw aanbeveling om het Rijk te vragen om tegenstrijdigheden in wetgeving ten aanzien van het gebruik van drinkwaterbronnen weg te nemen. Zo is er in het binnenkort vast te stellen Actieprogramma beschikbaarheid drinkwaterbronnen 2023-2030, opgesteld door IPO en Vewin, een actie opgenomen voor het Rijk om een handreiking op te stellen voor de afweging tussen drinkwater- en natuur belangen en om te faciliteren dat juridische procedures van 'groot openbaar belang' versneld kunnen worden.

U constateert in uw derde hoofdpunt dat de uitvoering achterblijft, ondanks extra inspanningen. U noemt vijf zaken waar versnelling in de uitvoering mogelijk is. Op de aanbeveling voor een ruimhartiger aanwijzing van ASV's na, waarvoor wij een andere politieke keuze hebben gemaakt, onderschrijven wij dat versnelling in de uitvoering mogelijk is. U geeft daarbij ook – terecht – aan dat voor de uitvoering van die vijf punten de medewerking van onze partners vereist is. Inspanningen van de provincie leiden dan ook alleen tot resultaat als de inspanning van de partners en uiteindelijk ook van burgers, bedrijven en boeren navenant is. Daarnaast herkennen wij ons in de procesmatige en inhoudelijke risico's van de verschillende lopende trajecten die u schetst. Wij blijven hard werken aan de

Datum

2 juli 2024

Ons kenmerk

C2336933/5943014

onderwerpen die u noemt in uw aanbevelingen, grotendeels vanuit de in het Breed Bestuurlijk Grondwateroverleg (BBG) omarmde en bekrachtigde Droogteagenda voor Brabant.

Datum

2 juli 2024

Ons kenmerk

C2336933/5943014

U bent positief over onze informatievoorziening aan Provinciale Staten over grondwater. U geeft echter aan dat onze informatievoorziening aan Provinciale Staten over specifiek drinkwater onvoldoende duidelijk en scherp is waardoor er minder focus op de urgentie is en Provinciale Staten onvoldoende hun controlerende en kaderstellende rol kunnen vervullen. Wij trekken ons deze conclusie aan en zullen Provinciale Staten in het vervolg specifiek informeren over drinkwater in Noord- Brabant en de keuzes die moeten worden gemaakt.

Verder valt ons het volgende op:

U constateert dat we in Brabant op punten strenger en uitgebreider beleid voor drinkwater uit grondwater hebben dan andere provincies (voorbeeld regels voor bodemenergie, meldplicht kleine onttrekkingen). Ook constateert u dat we met het oog op waterkwaliteit uitgebreid en restrictief beleid hebben. Op andere punten is weinig voortgang geboekt, of gaan wij minder ver (beperkte aanwijzing aanvullende strategische voorraden, hoge heffingsvrije voet grondwaterheffing). Wij zien uw opmerking als aanmoediging om onze inzet op deze dossiers voortvarend verder op te pakken en streven naar implementatie in 2025.

U geeft met een rekenvoorbeeld aan dat het zeer nuttig is om te communiceren over bewust en zuinig drinkwatergebruik. U geeft aan dat de provincie hier meer op moet inzetten. Wij zijn het met u eens dat drinkwaterbesparing erg belangrijk is. Er is al veel ervaring met communicatie over bewust en zuinig drinkwatergebruik waarbij we samenwerken met andere partijen. Het is echter heel lastig om een duurzame gedragsverandering tot stand te brengen. Dat vergt meer dan een publiekscampagne of communicatietraject. Een duurzame gedragsverandering vereist niet alleen kennis bij de doelgroep, ook moet het gewenste gedrag gestuurd worden met (praktische) middelen of regels en moet de intrinsieke motivatie aangewakkerd worden. Dit kunnen wij als provincie niet alleen. Daar hebben we andere partijen voor nodig, zoals de drinkwaterbedrijven, gemeenten en waterschappen. We hebben ervoor gekozen om publiekscampagnes en communicatietrajecten niet zelfstandig uit te voeren, maar daarin de samenwerking te zoeken met deze partners. Dit om te voorkomen dat

er op verschillende manieren hierop wordt ingezet. Zo werken wij ook via de Droogteagenda voor Brabant gericht aan een cultuuromslag en gedragsverandering - onder meer gericht op de waterbewuste Brabander - om het waterverbruik in Brabant te reduceren. Daarnaast participeert Brabant in landelijke werkgroepen onder het nationale Plan van Aanpak Drinkwaterbesparing zoals die gaan over beprijzing, terugdringen laagwaardig gebruik en communicatie en gedrag.

Datum
2 juli 2024
Ons kenmerk
C2336933/5943014

Uw onderzoek inspireert ons om met nog meer elan te werken aan onze belangrijke opgave in de drinkwatervoorziening en om de informatievoorziening te verbeteren voor Provinciale Staten, maar ook voor de provinciale organisatie en onze inwoners. Wij wensen u veel succes met de afronding van het onderzoek.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Mr. I.R. Idema

5.1.2.e